

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku K. w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.
z udziałem zainteresowanej M.W.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 września 2016 r., sygn. akt III AUa (..),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 września 2016 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania K. w W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W., z udziałem zainteresowanej M.M., o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek – oddalił apelację K. w W. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z 2 grudnia 2014 r., sygn. akt XIV U (...), w którym oddalono odwołanie odwołującej się od decyzji organu rentowego z 2 września 2013 r. (w decyzji organ rentowy stwierdził, że M.M. u płatnika składek K. z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o świadczenie usług podlega obowiązkowo ubezpieczeniu: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu we wskazanych w decyzji okresach czasu).

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego pełnomocnik Krajowej Izby Gospodarczej zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „czy wobec braku ustawowej definicji kategorii „dzieła” oraz „usług” strony kontaktów cywilnoprawnych są ograniczone w określeniu przedmiotu zobowiązania, w tym w szczególności, czy ograniczeniem takim może być powszechne rozumienie pojęcia „dzieło” i „usługa”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu

argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W obszernym uzasadnieniu wniosku zawarł szeroki wywód dotyczący wpływu natury stosunku zobowiązaniowego na zakres kompetencji stron umowy o dzieło i jego relacji do określenia przedmiotu zobowiązania. Uzasadnienie wniosku nie uwzględnia jednak stanowiska zaskarżonego wyroku w zakresie oceny spornej w sprawie kwestii – oceny charakteru umów zawieranych przez płatnika z zainteresowaną przez pryzmat przepisów prawa ubezpieczeń społecznych. W sprawie ustalono, że płatnik (odwołująca się) zawierał umowy z zainteresowaną nazywane umowami o dzieło. Przedmiotem umów było „wykonywanie miesięcznych sprawozdań finansowych obejmujących: wprowadzenie, analizę oraz zamknięcie ksiąg rachunkowych”. Sąd drugiej instancji stwierdził, że strony przedmiotowych umów nie określiły warunków, jakim ma odpowiadać dzieło w postaci sprawozdania finansowego. Nikt w imieniu zamawiającego dzieło nie weryfikował poprawności dzieła i nie sprawdzał, czy jest ono wolne od wad fizycznych. Odwołujący się uznawał bowiem, że to zainteresowana ma wiedzę i doświadczenie w prowadzeniu księgowości i sporządzaniu sprawozdań finansowych, przyjmował je więc bez żadnych zastrzeżeń i sprawdzenia ich zgodności z zamówieniem. Sprawozdania finansowe nie wymagały szczególnego wkładu twórczego zainteresowanej; wymagały przeprowadzenia co miesiąc tych samych czynności czysto technicznych, polegających na pobraniu danych o dochodach i kosztach KIG z dokumentów księgowych, dokonaniu analizy i przetworzenia tych danych i to przy użyciu programu komputerowego, a następnie ujęciu w formę tabelaryczną i wydrukowania lub przekazania na nośniku pamięci. Według Sądu drugiej instancji takie czynności trudno kwalifikować jako wykonywanie dzieła. Zdaniem Sądu drugiej instancji organ rentowy prawidłowo ocenił, że rodzaj i sposób wykonywania usług, zawarcie umowy, w której określona została data rozpoczęcia i zakończenia świadczenia usług, sposób wynagradzania za wykonaną pracę wskazują, że umowy te nosiły charakter umów o świadczenie usług - umów zlecenia, określonych w art. 734-750 k.c., a nie umów o dzieło,

których cechy określone są w art. 627-646 k.c., a zasada swobody umów doznaje ograniczeń zarówno w zakresie treści, jak i celu umowy.

W kontekście braku w skardze kasacyjnej przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych, a więc dotyczących istoty sprawy, wykonywania przez zainteresowaną na rzecz płatnika w dłuższym okresie powtarzalnych, zwykłych czynności księgowych, przy wykorzystaniu programu komputerowego, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku zawartego w skardze kasacyjnej.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as